

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

„Eșire din impas”.

Sibiu, 17 Martie n.

Când am pășit în publicitate cu un proiect de nouă organizare pe seama partidului nostru național, am avut în vedere un singur lucru: necesitatea imperioasă de a avea în fructul afacerilor politice ale poporului român din patria noastră, care e și a noastră, și la care ținem cu atâta sfințenie și scumpătate, un *for autoritativ*, imputernicit cu dreptul primit dela toți, de a chibzui și decreta în numele tuturor și în mod obligatoriu pentru toți.

Am fost de credință, că numai pe calea aceasta se poate face de nou încheierea partidului nostru, astăzi divizat în diferite grupări politice, și de aceea am contemplat organizarea astfel, ca ea să se facă *pe cercuri electorale* și apoi *pe comitate*.

Tinerii grupați în jurul noului organ de publicitate din Orăștie, *Libertatea*, ne spun însă prin condeiul dlui Dr. A. Vlad, — unul din fundatorii numitului ziar, — că nu pot accepta acest mod de organizare, din motivul, că o corporațiune înzestrată cu putere executivă nu-și poate împlini bine misiunea decât numai atunci, când părțile cari o constituie au *aceleași păreri și sunt conduse de aceleași principii*. Va să zică, un comitet central, cum ar fi cel contemplat de noi, ar trebui să fie compus din elemente omogene, conduse de aceleași păreri și aceleași principii.

Ei bine, comitetul central compus în modul proiectat de noi, n'ar pute să fie oare compus tocmai așa cum dorește dl Dr. Vlad? Oare, luând *fondul* politicii noastre naționale, este vre-o deosebire de păreri în sinul partidului nostru național? Nici una! Toți urmărim același scop și toți vrem să ajungem la aceeași țintă. Deosebirea de păreri se manifestă numai în aflarea *mijloacelor* cari duc la scop, pentru-că unii țin mai mult la unele, alții la altele.

Din acest motiv numai, noua organizare de partid, pe basale propuse de noi, n'ar fi deci de loc imposibilă, și n'ar fi nici nerealisabilă, și n'ar trebui, decât ca un singur comitat să facă în-

ceputul organizării și să provoce în mod confidențial pe celelalte, ca să facăși ele asemenea, și iată că organizarea s'a făcut, și ni-s'a dat un comitet emanat din voința tuturor, înzestrat cu dreptul de a vorbi și decreta în numele tuturor.

Că comitetul central, *astfel* compus, va avea mult de discutat până va ajunge la înțelegere — n'are a face. Mai bine să discute el, luni întregi, între patru păreți, și să pășescă apoi în fața mulțimei cu ceva gata, cu ceva bine pregătit, de cât se purtăm noi, gazetarii, ani de-a rândul discuții sterpe, cari în loc să facă aceea ce dorim, închiegarea partidului, l' sparg și mai tare.

Dar' domnul Dr. Vlad ne spune și modalitatea pe care tinerii de la *Libertatea* o țin de mai acomodată pentru noua organizare a partidului nostru național. Să se adune adevărații fruntași la un loc și să dea alt nume partidului, numindu-l *partid popular*, *partid progresist*, sau ori-cum, — numai partid național român nu, fiind-că pe calea aceasta eludăm ordinațiunile lui *Hieronymi*, și am eșit din impasul în care ne aflăm.

Nu discutăm, dacă e bine și consult să abandonăm titlul actual al partidului, ci punem numai întrebarea, că dacă fruntașii poporului român într'adever se vor întruni în scopul propus, de la cine au ei mandat pentru a face ceva în politica românească, fie în direcția veche sau într-o direcție nouă? Cine i-a însărcinat să croiască noua direcție pe seama poporului român din patria noastră?

Ne este doră în vie memorie conventicolul de astă toamnă, ținut în Cluj, la care a luat parte și dl Dr. Vlad, și al cărui rezultat a fost apelul dat în ultimul moment, ca Românii să observe strictă pasivitate și față de alegerile dietale în preajma cărora se aflau; dar' cine a ascultat de apelul fruntașilor întruniți în Cluj? Nimeni! Și de ce? Tocmai pentru că cei întruniți nu erau imputerniciți din partea nimeni să aducă hotărâri obligatorii pentru toți Români.

Dacă lucrul s'ar repeta, s'ar pute repeta și în altă formă. Se întrunesc

întâiu, să zicem douăzeci de fruntași români și decretăză într'un fel; și în urmă se întrunesc alți douăzeci, sau cincizeci și decretăză, cu același drept, altfel, și eată că confusia devine tot mai mare în sinul partidului.

O organizare bună de partid nu ne putem închipui deci altcum, decât numai cu cooperarea tuturor, eșită din voința generală; prin urmare, cum am propus în proiectul nostru: pe cercuri electorale și pe comitate.

Prigonirea tinerimei universitare.

Am dat în numărul trecut actul teroristic al rectorului universității din Budapesta, prin care luându-și îndemn de la insinuări perverse — amenință tinerimea universitară română cu eliminare, dacă nu va înceta cu „agitațiunile nepatriotice” (cari numai în creerii înferbintați ai șovinismului unguresc există).

Afacerea însă a intrat deja în stadiu acut; un deputat kossuthist a interpellat în dietă în cauza „machinațiunilor daco-romaniste” și „irredentiste” ale tinerimei române, ear' ministrul *Wlassics* l'a secondat într'u tot, răspunzând că aprobă advertisementul dat de rectorul universității, că va fi cu cea mai mare asprime și necruțare față de „cel mai crass irredentism” ce transpiră din atitudinea studențimei universitare române în cestiunea congresului studențesc.

Și au fost aplaudați ambii, și dintre atâția deputați români nu s'a aflat nici unul care să reducă la adevărata lor valoare calumniile debitate la adresa tinerimei române! Singur deputatul *Serban* — în frul interpelării kossutistului *Sebessi* — când acesta acuză tinerimea că face irredentism, i-a strigat că „*aceasta e calumnie!*” De vorbit însă nu a vorbit nici unul într'u apărarea tinerimei și peste tot a *loialității națiunii române*. Nici chiar după bătăliile baronului *Feilitz*, deputatul Clujului, care spunea că Românii sunt leneși, ticăloși, bețivi, depravați, etc.

Ear' pentru-ca terorizarea să fie încă și mai cu efect, au fost aleși pe

sprâncenă trei universitari români: Vasilie *Moisil*, Octavian *Goga* și Ioan *Lupaș*, pe cari rectorul i-a citat ad audiendum, pentru a le lua la protocol fasiunile în cestiunea acțiunii studenților români în cauza participării la congres grupați după naționalitate. Vasilie *Moisil* și Ioan *Lupaș* au și fost ascultați, Goga nu e în Budapesta. Răspunsurile celor doi tineri au fost demne și rezolute. Au respins indignați calumniile și au declarat, că tinerimea română de la universitate și vede de studii, și nu-și bate capul cu politica, și încă politică așa proastă, cum i-o însinuă clevețele și calumniile puse anume la cale pentru a se avea pretext de terorizare și prigonire contra tinerimei române. Dar' tinerimea, întregă, — după cum suntem informați — în această afacere va da în curând un protest grandios.

Și pentru ce atâta furie din partea ungarimei? Dór' statutele federațiunii studențesci „*Corda Fratres*” admit grupări de naționalitate a studenților membri, și nu după cetățenia la cutare ori cutare stat. Ear' universitarii nostri cari atât la congresul din Turin, cât și la cel din Paris au participat în grupa studenților de naționalitate română (nu „din România”) n'au făcut altceva, decât s'au acomodat statutelor. Și tot statutelor se vor acomoda, și *trebuie să se acomodeze*, și în cazul că vor participa la congresul din Septembrie.

De altcum se pare că înșiși marii salvatori ai patriei și-au tras deja de sémă, că prea grozav au umflat gogorița, căci altcum ce rost ar avea amestecul semioficiösei „*Keleti Értesítő*”, care dă știri despre o pretinsă declarațiune a tinerilor universitari români, că ei „nu aprobă, ci condamnă demonstrațiunile antimagiare, plănuite a se face în congresul studențesc” și că „tinerii români vor merge la rectorul și vor declara, că n'au de gând să participe la congres grupați alături cu studenții din România”? Ori se tinde dór' pe asemenea căi indirecte sfătuirea și înduplecarea universitarilor români, să facă această declarație? ... Vom vedé.

FOIȘORĂ

Sfetnicii Iadului.

de

G. Coșbuc.

E o vorbă veche, care spune că dracul nu face biserică. Nu numai cu nu le face, dar' le strică și le risipește și pe cele ce sunt, lucru pe care nu l'ar pute duce singur la îndeplinire fără de ajutorul oamenilor răi.

Unde își face Dumnezeu o biserică, necuratul își face o căreimă alături, ear' oameni fără minte trec pe lângă Casa Domnului și intră în casa dracului. Dumnezeu lasă să facă pe om ce voește, căci i-a dat minte și pricepere să vadă ce e bun și ce e rău; Satana însă nu lasă în pace pe om, ci-l trage de mânecă, ear' omul slab se dă biruit și se duce încotro e dus. Satana are o mulțime de slugi, cari alergă printr' oameni, plăcă urechia și ispitesc, ici fâgăduiesc unuia, altuia alta, și trag astfel pe oameni în cursă. Aceste slugi ale întunerecului sunt sfetnicii cei răi ai omului, dar' omul nu se îngrozește de ei, căci ei s'apropie cu față blândă și cu vorbe dulci și cu șopte, pe când

Dumnezeu vine cu glas de tunet și îmbrăcat în strălucire de fulger și când vorbesce El, se clatină temeiul firii noastre.

Ascultați acum, să vă spun cari sunt sfetnicii Iadului și cum s'apropie ei de noi. Cel mai sprinten și mai dulce la chip dintr' sfetnicii Satanei e *Paharul*. Ca și-a zis Satana? Insuși Dumnezeu, prin fiul său, a dat oamenilor poruncă să bea din paharul sfânt al legii, și însuși Christos a zis despre vin: „Beți dintru acesta toți, căci e sângele meu al legii celei nouă”. Ear' Satana în chipul său mișelește, a făcut pe oameni să credă că însuși Mântuitorul ne dă voie să ne luptăm cu paharele de vin.

Acest sfetnic e cel mai copilăros dintr' câți îi are Satana. S'apropie cu vorbe dragi și cu zimbet de copil nevinovat, până te ademenește, apoi te iese în primire, întâiu numai de un deget, apoi de mâna întregă, apoi te ia cu brațul de după gât, în urmă îți pune mâinile în păr și nu te mai lasă. Îți scotește punga și nu mai lasă para chioră într'însa, îți ia haina din spate și te lasă gol, îți bagă otravă în stomac și îți face din cap un butoiu cu dōge sparte. Apoi te aruncă într'un șanț undeva, rușinat și ca mort, ca să ridă satul de tine și — de se poate — se

te deo de mână Dracului alui mare care poartă zădufurile și vânturile, junghiurile și răcelile și câte alte bucurii de acestea.

De obicei, după ce-a pus mâna pe tine, acest sfetnic chiamă pe alți sfetnici într'ajutor, ca să-ți pună mână în chieă toți în tovarășie. Dar' despre aștia o să vorbim când li-o veni rëndul.

Alt sfetnic rău al omului, un sfetnic care s'arată sficios și nevinovat, dar' n'are margini de obraznic și de nerușinat, e *Șopta*. Ea e mama pismeii și a clevetirii; ea ucide fără milă pe cel nevinovat, tăresce în noroiu pe omul bun și curat, sparge casele oamenilor și dărimă cinstea familiilor.

Omul vrednic și cinstit ori vorbesce numai ce are pe inimă, ori tace. El nu se rușinează de ce vorbesce și ori când e gata să răspundă cu capul de ceea-ce spune. Dar' unde vezi doi oameni șoptindu-și, unul cu gura la urechia celuilalt, nu e semn bun. Iată, un om care vorbesce de rău pe toți de câți își aduce aminte — fără să aibă folos dintr'asta, și numai așa, că e gura rea — ear' când e luat la întrebare, tăgăduiesc și se jură pe numele sfânt al lui Dumnezeu. Acesta e numai un flecar și păcatul său e mai puțin. Dar' iată pe altul, care vorbesce de rău pe

vr'un om oare-care, și știe bine că minte, dar' fiind-că e stăpânit de sfetnicul Iadului, el caută să facă rău pe furie, să musce ca cânele, să umble cu șopte, căci e fricos și mișel să spună pe față ce vrea să spună. Oamenii cumiți nu-l bagă în sémă, dar' ce-i de-o tēpă cu el îl cred — căci cine s'asemănă, s'adună — și îi duc șoptele mai departe.

O minciună spusă de multe-ori și de mulți oameni, prinde. Stan jură că e așa, fiind-că i-a spus Pavel, și Pavel e om cu vază. Ear' Pavel n'a vădut, dar' a audat de la Nicolae, și nici Nicolae n'a vădut, dar' a audat de la Tudor. Și așa mai departe. Știi vorba că din țințar se face armăsar, ear' la urmă și cei mai cu minte zic: Trebuie să fie ceva, că altfel nu nu s'ar vorbi, că de unde nu e foc nu iese fum.

Dar' când te uiți bine, nu e fum. E numai praf răscolit. Bine, praf, dar' asta nu e semn că omul cel băfrit a trecut pe-acolea și a ridicat praf în urma lui? Va să zică tot e adevărat. Ba nu e adevărat nimic din câte se spun despre el; praful nu l'a răscolit el, ci alții, răutăcioșii, ca să pōtă pune vina pe cel nevinovat.

Să ne ferescă dumnezeu de gura lumii:

Un răspuns

— D-lui C. Auner. —

de

C. Erbiceanu.

(Urmare și fine.)

Termin, resumând cele espuse anterior, în următoarele: Românii din Dacia Traiană au primit creștinismul după a doua jumătate a secolului al II al erei creștine, cum am probat. După trecerea autorităților Romane și a unei părți din populația fluctuantă preste Dunăre sub Aurelian, în Bulgaria de astăzi, creștinismul s'a dezvoltat acolo foarte mult, organizându-se în Episcopate și Metropoli, cum earăși am aprobat. Populația rămasă în Dacia Traiană sub Goți, retrasă în locuri sigure, și-a conservat religia sa, apoi prin creștinarea Goților de sub Fritigern și a unora din cei de sub Atanarh s'alătit earăși Creștinismul în Dacia Traiană. Persecuțiile săvârșite de Atanarh asupra creștinilor au avut de rezultat încununarea multor martiri și refugiu altora în țările transdanubiene și peste Carpați. Creștinii din Dacia Aureliană, earăși au suferit persecuții și martirizări mai ales în orașele de pe malul drept al Dunării până la Marele Constantin. Cu năvălirea Hunilor în Dacia Traiană creștinismul a mai stagnat. Biserica din această parte era cultivată și îngrijită de către Biserica soră de preste Dunăre, cum am văzut. Sub imperiului creștini de Orient până la invasiunea Bulgarilor ea a fost în liniște și a înflorit luând parte membrii din ierarhia ei la sinodele Ecumenice și locale. Astfel creștinismul a fost propagat și stabilit la coloniștii lui Traian și în Dacia Aureliană cu mult înainte de 602, cum spune Domnul Auner.

Cât despre situația bisericilor din Dacia la ce jurisdicțiune aparțineau, ne pronunțăm, că în cei trei secolii primari ne fiind cu puțință o împărțire oficială în Biserica creștină universală din cauza persecuțiilor, nu cunoștem cărei jurisdicții aparțineau cu strictețură ori cutare biserică, cu atât mai puțin pentru biserica Daciilor. Cunoștem alte dispozițiuni luate prin canoane în sinodele locale pentru administrarea bisericilor și cari se prevăd în canoanele lor, dar referitor de circumscripțiunile jurisdicționale nu cunoștem de cât canonul VI din Sinodul I Ecumenic, care spune: „că se se țină obiceirile vechi cele în Egipt, în Libia și Tendaopol, așa ca Episcopul din Alexandria să aibă autoritate asupra tuturor, pentru-că este obicinuit această și Episcopului Romei. . . .” Această însemnă că după cum era împărțit imperiul Roman, aceleași împărțiri au fost primite și în biserică, probabil că și înainte de Marele Constantin. Nu cunoștem însă nici o perscripțiune canonică, prin care se se constate că Daciile, în special cea Traiană, aparțineau canoniceste sub jurisdicția Romei. Declaram earăși, că nu cunoștem nici o hirotonie și nici o dispoziție administrativă de a bisericei Romei privitoare la Dacia Traiană, precum

Să v'arăt pe alt sfetnic rău. Acesta e boer mare și umblă cu nasul pe sus și nici nu se uită pe unde calcă. Numele lui e Strălucirea. Nu l'ați luat în samă până acum, căci el are obiceiul să orbescă pe omenii pe lângă care trece, așa că nu-l vedeți. Il auziți însă cum își șoptește în urechi. E lucru firesc, că fiind boer mare trăesece mai mult prin orașe și prin casele mari, dar' dă rătă și prin sate une-ori. Mai ales cu femeile e prieten bun, căci e șiret și știe cum s'apuce lucrurile. Bună-ora un om mai cu dare de mână, într'un oraș, își cumpără o trăsura și doi cai. Vecinul său, un om mai subțire la punga, se uită liniștit la trăsura, dar' de odată aude că-i șoptește la ureche un glas: Ce? Să te lași tu mai pe jos? N'ai și tu lăta destulă? N'ai avere? Și, iată-l pe omul nostru alergând în ruperea capului, se iee bani împrumut, ca să-și cumpere și el trăsura și cai. Are, n'are nevoie de ea, și-o cumpără, căci sfetnicul iadului l'a învățat să fie fudul și i-a mai zis: Ce-o să zică lumea, că te vede umblând pe jos? Alții ca tine, și mai proști decât tine, nu se mai dau jos din trăsura! O să te credă calic, o să te credă un sărăntoc, și-apoi cu ce e mai bun vecinul-tău de cât tine?

O cucună vede o rochie frumoasă la o

nici din partea vre-unui reprezentant al ei până în secolul al VII. Până la înființarea Primei Iustiniane bisericile din Dacia au fost sub jurisdicția Patriarhatului din Constantinopol conform canonului XXVIII din Chalcedon, anul 451; ear' până la această dată au fost îngrijite când de frații lor de peste Dunăre, când de Constantinopolitani, unde a fost hirotonit și Ulfilă, când apoi de Biserica din Capadocia și de cea din Tesalonic. Atât cunoștem pozitiv, nici o urmă însă de pastorie din partea Romei. De la 535 și până la căderea Iustiniane Primei am stat sub jurisdicția acestei biserice, ce era independentă. Timpurile de nestatornicie și de sbuciumări ale Bulgarilor și Sărbilor și chiar ale Românilor din Imperiul Româno-Bulgar de preste Dunăre, nu le putem lua de norme în stabilirea cestiunei noastre, pentru-că acele împrejurări erau trecătoare; pentru acest cuvânt lăsam la o parte faptele sporadice. Intinderea circumscripției jurisdicționale a Bisericei papale în orient variază în timp, după cum sunt schimbate marginile ori confiniile Imperiului Bizantin în peninsula Balcanică. Cam tot acesta-i și marginea ortodoxismului față de catolicism, pe acele timpuri. Această-i și cauza pentru care, în definitiv, Papa n'a putut isbuzi să-și supună jurisdicției sale nici pe Bulgari, nici pe Români mai apoi, pentru-că interesele politice locale reclamară, ca acele popore să se țină la vechile lor datine și vetre.

Cât despre afirmațiunea ne-probată a D-lui Auner, că poporul Român de astăzi ar fi un mixtum compositum din Romani și Slavi, noi o respingem cu indignare. Dacă D-sa ar fi cetit lucrarea D-lui Petriceicu Hașdeu *Strat și substrat*, și dacă ar cunoște că în aceste țări elementul predominant, după sorgerea șuvoului barbarilor, a fost ael Roman și când împrejurările au permis au revenit din toate părțile Români împraștiați de barbari și și-au reocupat vechile lor țări, n'ar fi cauzat asemenea neexactități istorice. Las' că nu există nici un popor cu sânge curat, dar' în nămul nostru predomină limba, obiceiurile și datinele Romane. Cuvintele slavone sunt venite din contactul cu slavii ortodoci, ear' cele rusești, din dese invasiuni recente.

Aceste evenimente se întâmplă și la alte popore.

Cât privește *Schizma* noi Ortodoxii suntem mai politicoși, nu vă gratulăm cu titlul de *eretici* ceea-ce ați merita, după inovările ce ați făcut; ci vă spunem numai că: Noi Români am fost, suntem și vom rămâne în legea strămoșilor noștri, care-i cea ortodoxă. Credem cu tărie că ne putem mântui sufletește și fără a primi inovările papistăsești. Noi ne ținem strâns de sf. Scriptură: „Fățarnice”, *Scote mai întâi bârna din ochiul tău și atunci vei vedea scoți ștercul din ochiul fratelui tău.* (Matei c. 70. 5.)

(Din „Biserica Ortodoxă Română“)

vecină, o pălărie mai împopoțonată și cucuiată, și haide, să nu rămână mai pe jos. Iși pune zălog pôte până și plapomele și perinele, ca s'adune banii câți îi trebuie, ca să fie și ea îmbrăcată la fel, ba și mai și decât alte cucune.

Un boier dă prietenilor lui baluri și prânzuri nespuse de scumpe, și n'are bani și se înglodă în datorii tot mai mult, dar' nu se pôte lăsa, nu vrea să știe lumea că el a ajuns în sapă de lemn, mai ales că alt boier, de peste drum ține casă largă și dă baluri și prânzuri tot mai scumpe. Cum se se lase întrecut de el? Și se nu vă mirați, că boierul de peste drum, e și el ajuns în sapă de lemn și și-a vândut moșiile și tot, ca să nu se lase mai pe jos decât boierul de care vorbirăm întâiu. Și așa, unul face în ciuda celuilalt, și la urmă amândoi ajung să taie căinilor frunze.

La sat, acest sfetnic al Iadului nu prea face ispravă, căci la sat sunt mai puțini bani, dar' totuși, Ana a văzut pe Stana cu o cârpă de mătasă, pe care i-a adus-o bărbatu-său sergentul din oraș. Ana n'are astămpăr până nu-și cumpără și ea cârpă de mătasă, chiar dacă și-ar vinde vițelul ori și-ar pune sufletul zălog, căci d'or' ea nu e mai pe jos decât Stana!

Din protopresbiterate.

Sinodul protopresb. din tractul Reghinului.

— 19 Februarie, 1902.

(Urmare și fine.)

Din cuvântul de deschidere presidial remarcabilă e constatarea mijloacelor, cu cari s'ar puté restitui moralul public, conturbat și alimentat prin legile politice bisericesti. „Așa se lumineze lumina voastră înaintea omenilor, ca vădând faptele voștre cele bune, să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri” zice cuvântul, și pretinde de la fie-care păstor cuvântător să fie un Ion Gură de aur în cuvânt și faptă, ca să putem prefăce lumea din ce e în alta, carea să servescă Domnului.

Din lungul și binestilatul raport general despre decursul afacerilor protopresbiteratului și activitatea oficiului ppresbiteral pe anul 1901 sunt mai însemnate următoarele momente:

Prin lucrările de competența congruei, — afacerile de asigurări contra focului, ale conferințelor preoțesci, pe lângă cele ordinare-curente, în decursul anului expirat 1901 au dat peste măsură mult lucru, încât cu o muncă încordată numai a fost posibilă rezolvirea punctuoasă a acelor, contribuind la această și îndeplinirea cu punctualitate a agendelor ce cad în sfera oficiului parochial prin majoritatea parochilor ca purtători de oficiu. Astăzi trebile scripturistice parochiale, zice raportul, nu se mai apreciază ca a 5-a roță la car, căci precum, dacă la o mașină lipsește un șurub numai, intrăgă lucrarea mașinei schiopătează, tot astfel schiopătează afacerile întregului organism bisericesc, dacă un preot numai nu-și îndeplinește oficiul cu precisiunea recerută de avântul care de un timp încoce, mai ales de la suirea pe tronul arhieresc a Escelenției Sale Domnului arhieriscop și metropolit Ioan Metianu, neîntrecutului luptător în via Domnului, a luat biserica noastră.

Piese întrăte la oficiul protopresbiteral în decursul anului 1901, cu încheierea anului au fost toate rezolvite.

Numărul lor au fost 588, cu 31 mai multe de cât în anul trecut.

Cler și popor. Numărul preoților cu 31 Decembrie, 1901 face 25; dintră cari 22 parochi, 1 administrator parochial, 1 capelan și un preot disponibil. A crescut numărul preoților cu 2 prin întregirea parochiei vacante *Naddă-română*, unde a fost ales paroch clerical absolut Dionisie Radu, — și prin trecerea la biserica noastră a preotului gr.-cath. din Cașva, Iuliu Pop, unde deja prin stăruința acestuia s'a ridicat lăcaș dzeesc corespunzător. — Clerici absoluți sunt 2, Matei Radu și Ioan Silaghi.

Numărul familiilor gr.-or. 5500, cu 30 mai multe de cât în anul expirat, ear' numărul sufletelor e 21,893, — un crescământ de 135; din ei știu ceti și serie 4656, un plus de 216.

Din căsătoriile de 140, un plus de 7, au fost numai civile 14, ear' concubinatele fac 155.

Nasceri 709, decese 442, treceri religioase la noi 15, de la noi 1.

Partea școlară. Învățătorii, cari au prevăzut instrucțiunea au fost 22, definitivii numai 9, ceialalți provizori, cualificați 16, ne-cualificați 6.

Edificii școlare proprii 19, toate corespunderă, închiriate 2, ridicându-se edificiu nou frumos în Dumbrava. Valoarea lor în bani face cor. 46.134, ear' intrăga avere: pământuri, mobile, hârtii e 65.209 cor.

Numărul tuturor copiilor umblători la școlă face 1604, ear' cei ce n'au frecventat școlă 1126. — La școle străine avem 101 elevi.

Resultatul examenelor publice în general a fost mulțamitor, fiind aproape toate conduse de protopresbiterul nostru; față de acele interesul poporului crește din an în an.

Partea epitropescă. Isovorele de venit ale protopresbiteratului sunt aproape toate acoperite numai din repartițiune, și adevă:

1. Pe singuratecele parochii 537 cor.
2. Câte $\frac{1}{3}$ % după salariu de la preoțimea tractuală dă anual 116 cor.
3. Câte 2 corone de la fie-care învățător e 32 cor.
4. De la nou-cununați cam 150 cor.
5. Discul Rosaliilor aproape 25 cor.
6. Chiria de la casa protopresbiterală ca cel mai sigur isvor de venit.

Casa protopresbiterală s'a cumpărat pe sama tractului ca reședință, unde cu timpul se va ridica și biserică, care scop sublim mai curând s'ar ajunge când ni-ar dăruia bunul D-zeu un Gojdu al tractului nostru. Prețul cumpărării s'a acoperit din un împrumut contras de la Preav. Consistoriu arhiericesc, din care până acum nici interesele nu s'au putut deplin acoperi, dar' cu anul de față începând vom fi în stare a amortisa ceva și din capitalul de 10.148-69 cor.

Sinodul protopresbiteral a contemplat toate resursele din cari s'ar puté cât mai curând plăti împrumutul acesta, și de astădată la propunerea membrului Leon Pepescu a decis: cantorii din fie-care comună biserică să se îngreuneze cu un imposit de câte o coronă anual, având acest arunc a se încassa prin parochi din venitele stolare ale cantorilor și a-l substerne deodată cu aruncul propriu și al învățătorilor la fondul protopresbiteral.

Dintră celelalte obiecte cari au provocat discutiune mai intensivă e și raportul despre numărul conviețuirilor ilegale, ce din an în an se înmulțesc — față de cari pe lângă susținerea concluderilor din anii premergători sinodul decide, ca oficiul ppbiteral să întrevină la locurile competente pentru împedarea concubinatelor, cari sdruncină moralul public al societății; ear' preoțimea să chibzescă a nu îndeplini unele funcțiuni după ceremonialul îndatinat la cei-ce trăsesc în fărâdelegi, și a combate neînterupt prin predici și purtare corectă păcatul și urmările triste ale concubinagiului.

După o muncă intensivă și obositoare a fost bine cădută opulenta masă, ce a urmat ședinței sinodului, servită de către de toți venerata noastră protopopă, dăma Maria Șagău, ajutorată cu totă bunăvoință de dăma Răfăla Monda, precum și de dăma Calini. Dispoziția bună, ce a cuprins inimile, s'a reflectat și în multele toast, ridicate: primul de către dl protopresbiter Galaction Șagău pentru sănătatea și îndelunga viață a iubitelui și neîntrecutului luptător în via Domnului, a Escelenției Sale Preasfințitului Domn arhieriscop și metropolit Ioan Metianu, — care toast bineînțonat, a fost ascultat în picior.

Pentru Preaonoratul domn protopresbiter și venerabila-I soție a toastat parochul Grigoriu Nicăra, ca pentru cele mai de-aprope ramuri ale familiei străvechi Șandor, recunoscută de ospitală și binefăcătoare a lipsiților.

Parochul Ioan Branea a vorbit pentru cei doi veri Dr. Ion Popescu și Iosif Popescu, stâlpi ai ortodoxismului în Reghin; Nicolau Gliga pentru domnele cari au obosit servindu-ne la masă ș. a.

Ceea-ce a contribuit mult la înveselirea sufletelor au fost și cântările esecutate parte cu violina de dnii învățători Ion Borșan și Nicolau Moldovan, parte cu vocea de parochul Mihail Todea, învățătorul Zaharie Frandes. Ba și mult stimata dămnă a casei ne-a delectat cu câteva melodii frumoase, dând curaj celor îndolnici.

Și așa, dacă începutul a fost bun, sfârșitul i-a pus cununa. Să ne revedem de multe-ori ca și cu astă ocaziune!

Un membru.

Chestiuni școlare.

Pregătiri pentru conferențele învățătoresci.

Domnul Arseniu Vlaicu, comisar consistorial pentru conferențele învățătoresci din cercul XVIII Sighișora (protopresbiteratele Cohalm și Sighișora) a adresat tuturor învățătorilor din cercul numit, următorul circulariu:

Succesul ori-cărei lucrări, ori-cărei acțiuni, depinde în prima linie de la pregătirile ce se fac înainte de a o începe, de la studiarea prealabilă cât mai amănunțită a tuturor momentelor mai însemnate împreunate cu esecutarea ei. Tot astfel și conferențele noastre învățătoresci numai atunci vor fi menite a da rōde mănōse, dacă membrii lor, pe lângă participarea regulată la ședințe, vor puté medita de cu vreme și serios asupra obiectelor ce au să fie pertractate, dacă se vor concentra de mai nainte asupra ideilor ce vor avé să fie desfășurate în ședințe.

Pentru a înlesni tuturor membrilor conferenței învățătoresci din cercul al XVIII Sighișora (protopresbiteratele Cohalm și Sighișora), care va avé să se întrunească în zilele de

18, 19 și 20 Aprilie v. a. c. în Sighișoara, o pregătire și meditare seriosă asupra obiectelor ce vor fi puse la ordinea zilei în această conferință, îmi iau voie a transmite tuturor membrilor programul lucrărilor care va fi:

I. Prelegeri practice cu elevii.

- a) „Desvoltarea numărului 7 cu elevii clasei I.” Prelegător Ioan Iancu, Sighișoara.
- b) „Iubirea frățească” din cartea de cetire de Z. Boiu cu elevii clasei II. din punct de vedere gramatical. Prelegător Nicolae Ilie, Ferihaz.
- c) „Iov” din Istoria biblică cu clasa II. Prelegător George Pop, Cața.
- d) „Metropolitul Sava Brancovici” cu clasa III. Prelegător George Dănilă, Boiul mare.
- e) „Prunul” cu clasa III. Prelegător Iosif Dobre, Beia.
- f) „A jó tanuló” din Abecdarul de M. Voileanu clasa III. Prelegător Andrei Enciu, Criș.
- g) „Muguri” din Istoria naturală cu clasa III. Prelegător George Maican.

II. Disertațiuni.

- a) „Andrei Baron de Șaguna” Iuliu Holder, George Cociș și Ioan Butta.
- b) Prin ce mijloce se ridică învățatorul la rolul de conducător al poporului nostru și prin ce mijloce își păstrează el acest rol? de Ieronim Herțogă, Filaret Dășoreanu și Nicolae Dragomir.
- c) Cari sunt legăturile firești, cari ne îndemnă să ne iubim vatra strămoșască, legea și limba părinților nostri și cum se transplantăm aceste sfinte sentimente în școlari? de Teofil Roșca, George Andron și Aureliu Vlădușiu.

III. Chestiuni pedagogice.

- a) „Cari sunt ocupațiunile laterale ale învățătorilor, cari ocupațiuni în conferințele din anul 1901 au fost invocate ca pedeci în calea progresului normal în școlile noastre confesionale?” de Ioan Popa și George Burlea.
- b) „Ce motive îndreptățesc pe femei să îmbrace cariera învățătorescă?” de D-șora Aurelia Stoica și Sultana Ciuleiu.
- c) „Ce motive pedagogice sunt pro și contra aplicării femeilor ca învățătoare?” de Ioan Dumitrescu.
- d) „Ce defecte se observă în planul actual de învățământ?” de George Maican și Nicolae Brândușă.
- e) „Istoricul treptelor formale” de George Maican.

IV. Diverse.

- a) Raportul comisiei permanente cercuale cu privire la mersul normal și dezvoltarea învățământului în școlile noastre.
- b) Propuneri și Dorințe din inițiativă privată.

Comunicându-vă acest program de lucrări, am nestrămutată nădejde, că nu va rămâne numai pe hârtie, ci fie-care membru al conferinței noastre va găsi cel puțin câteva momente libere pentru a se cugeta asupra materiilor cuprinse în el, pentru-ca în conferință să poată participa și cu trupul și cu sufletul la toate lucrările conferinței, înarmat complet cu ideile reclamate de însemnătatea chestiunilor puse în discuțiune. Totdeauna țintesc prin aceasta a da impuls la lucrări, propuneri și dorințe de inițiativă privată, cari ași dori să fie cât mai numeroase. În fine rog pe domnii membrii, să comunice acest program și cu oficiile parohiale și cu comitetele școlare.

Cu stimă
Arseniu Vlaicu
comisariu consistorial.

Avîs.

Preaveneratele oficii protopresbiterale și parohiale, epitropiile bisericesci, etc., cari expedeză cu asemnate postale bani la adresa consistoriului archidieceșan și a librăriei archidieceșane, sunt poftite a nota pe cuponul asemnatei pe scurt și scopul pentru care se trimit paralele, spre a se putea conta ori transpune imediat la destinațiunea lor.

NOUTĂȚI

Personal. Înaltpreasfinția Sa metropolitul nostru Ioan a sosit de la Budapesta azi, cu trenul de la 1 oră după amiază. Cum se știe, Înaltpreasfinția Sa plecase la Budapesta azi și săptămâna, pentru a prezenta M. Sale memorandumul episcopatului nostru în chestiunea mănăstirilor și a conlucra sedințele reprezentanței fundațiunii Gozsdu.

Esamenale pedagogice de pe cursul III., ținute Joi și Vineri la seminarul nostru teologic-pedagogic cu candidații pregătiți pe cale privată, au avut în general rezultat mulțumitoriu. Dintre opt învățătoare și șase învățători au trecut cu succes șase învățătoare și patru învățători. Ceiași au fost relegați la examen de emendare din câte un studiu, respective din câte două.

Incendiu în Roman. În fabrica de zahăr din Roman a izbucnit Vineri un incendiu mare, pe urma căruia aripa dreaptă a edificiului a ars total împreună cu mașinile aflate în ea și cu 800.000 chilograme de zahăr. Paguba e de vreo 2¹/₂ milioane de franci.

Marinimositatea Burilor. În opinia publică engleză a produs adâncă impresiune telegrama generalului Kitchener prin care a raportat guvernului, că Delarey a lăsat liber pe lordul Methuen, fără nici o condițiune. Această impresiune a atârnat mai mult opinia engleză, cu cât se aștepta, ca Delarey să pună condițiuni: eliberarea lui Cronje, d. ex. ori a lui Kruitzienger. Drept răspuns la această marinimositate, guvernul englez va sista procesul contra lui Kruitzienger, prizonier al lui Kitchener și care avea să fie osândit la moarte.

Din urmările beției. Teodor Martin din Tihău mergând la țerg la Ciachi-Gărbău, acolo s'a îmbătat și mănând beat cătră casă a răsturnat trăsura. În urma contuziunilor primite Martin a murit a doua zi.

La Siberia. Dintre studenții deținuți cu ocaziunea turburărilor din Moscova, la propunerea ministrului de interne și a mareducelui Sergiu cîncisprezece au fost osândiți la deportare în Siberia, ear' ceilalți au fost eliberați din Moscova.

Socră energică. Intr-o gazetă ungurească provincială cetim la „loc deschis” următoarele: „Aducem la cunoștință d-lui B. Fülöp, că nu ne face nici o supărare, că și-a revocat declarațiunea de amor. Insulte înseamnă nu i-le vom erla! — B'ne! În loc de matriculant ne vom întâlni acuși la judecătoria cercușă!!!! Dar', ascultă dom'le, ți-ai uitat la noi ploierul cel de un florin și douăzeci cruceri. Dacă ai curagiu, vină la noi și ți-l ia! Văduva L. Mihály și afabila ei fiică”.

Congresul bisericeii sârbe. La finea sedinței de Vineri a dietei ungare deputatul Dr. Liubomir Pavlovici a adresat ministrului president următoarea interpelare:

1. Intreb pe dl ministru-president, fi va convocat congresul național-bisericesc sârbesc încă în anul acesta, pe termenul legal dintre Paștile și Rusaliile gr.-orientale?

2. Lăsa-se va congresului să-și exerciteze neîmpedecat toate drepturile recunoscute și legale ale autonomiei noastre?

Interpelația s'a estradat ministrului-president.

Dar pentru biserică. Evlavioșii noștri crștiini George Bobletec cu soția sa Raveca Bărsan din parochia Nasna, pătrunși de iubirea curată față de sânta noastră biserică străbună, în lipsa de vestiminte (odăjdii), au cumpărat pentru biserică gr. or. din Berghia (tracul M. Oșorheiului) un rând de vestiminte preoțești pentru înmormântare, de catifea, în preț de 70 corone. Oficiul parochial din Berghia esprimă mulțumită și recunoștință evlavioșilor crștiini și le dorește de la Tatăl ceresc dreapta răsplătă a faptelor lor creștinești și mângăiere sufletească, pen ru a vedea urmându-le și alți crștiini buni (din Berghia) pilda ce au arătat-o acești parochieni străini prin darul sus indicat. B'necuentarea creșcă să se reverse asupra lor și a familiei lor! Berghia, la 25 Februarie 1902. Mihail Chibeleian preot gr. or.

Pentru „Masa studenților” de la gimnasiul public român gr. or. din Brad au încurs în Februarie 1902 următoarele contribuiri benevole: 1. De la preotul Teodor Nicora, din Vința întru eternă pomenire a fetei sale soții Sava Nicora răpos. la 3 Aprilie 1901, 5 cor. 2. De la institutul „Racoțana” din Șeica-Mare 10 cor. 3. De la Iosif Enescu din Virgilia Tipeiu din S. Sebeș din incoindul fidanțării lor 6 cor. 4. De la institutul

„Murșanul” din Maria-Rădona 20 cor. Marinimoi binefăcători primescă expresiunea profundei mulțămiri! Brad, 1/14 Martie, 1902. Comisiunea administrativă.

Concertul român din Budapesta.

Ni-se scrie că concertul arangiat în 9 Martie în Budapesta, din partea corului bis. român de acolo, a avut un succes deservit în tota privința. Concertul a fost pus sub patronajul Ilustratilor Lor, a domnilor George Ioanoviciu de Duleu și Valea-mare, secretari de stat în pensiune și Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților, și s'a dat cu binevoitorul concurs al Dșorei Clotilda Oltean, al dlui Iuliu cav. de Pușcariu și al copilașului artist Ernest Lengyel de Bagota. Programul, executat spre mulțămirea generală, a fost următorul:

1. F. F. Abt „Seara”, cor bărbătesc.
2. Două cântece pentru sopran, esec. de Dșora Cl. Oltean, cu acomp. de pian, și anume, o arie din „Traviata” și cântecul lui C. Eckert „Schweitzer Echolied”.
3. Moszkowszky, „Valse d'amor”, esec. la pian de dl Iuliu cav. de Pușcariu.
4. I. Ioanovici, „Suenir de Moscva”, esec. de orchestră.
5. Trei piese executate la pian de micul Ernest Lengyel de Bagota, și anume: a) M. Vogerich „Staccato Caprice”, b) Compoziții proprii, și c) Reményi: „Sborul rândunelii”.
6. C. G. Porumbescu: „Cisla”, operetă comică, pentru cor și soli. După concert a urmat dans.

O filoromână! Din Budapesta ni-se scriu următoarele:

În șola de pictură pentru femei din Budapesta a ținut în 12/III a. c. domnișora Sulyok Ylda o prelegere despre „industria de casă la Români”. A dovedit, că are o cunoștință foarte temeinică în materie. A vorbit mai mult numai despre Bănățeni, pe cari îi cunoșce mai bine, prezentând publicului o bogată și frumoasă colecțiune de lucruri de mână și țesături românești, cum nu cred că există la vreuna din domnele noastre. A vorbit foarte măgulitor, în termeni foarte calduroși în deosebi despre femeia română. A combătut aserțiunea unora că „femeia română nu e capabilă de a face lucruri de artă”. A dovedit contrariul prin câteva țesături admirabile. A lădat în deosebi fantasia bogată a Româncei, când e vorba de a-și face un obiect frumos original. Cu durere a observat această Dșora că influințe straine încep să strice portul atât de „măreț și frumos” al nostru.

Deosebit pond a pus pe metodelul cum își învață mamele fetițele la lucru. „Orice fetiță când e de 5—6 ani știe țorțe și face „cipcă”. A lădat mult paciința, ce o are țeranca română la lucrul ei. „E în stare să lucre la o cămașă 1—2 ani, nu dör, că ar fi leneșă. Dōmne feresce, ci fiind-că lucrul ei e greu și foarte artistic”.

În fine a mai făcut observarea foarte nimerită, că e pagubă, că cei chemați din inteligența română nu fac colecțiuni de lucruri de acestea.

Și are tot dreptul.

Cu ce se ocupă juristii de la Orade?

Directorul academiei de drepturi din Oradea-mare, Dr. Bozoky Alajos, a afișat pe tabla năgră un advertisement în care se cuprind și următoarele: Luând indemn dela jocul de cărți în mare măsură, fac de nou atenți pe domnii juristi, că jocul de cărți în localurile academiei e interzis sub urmări de cercetare disciplinară și eliminare din institut. Juristi nematriculați, cari numai se jōce cărți cercețază salele de prelegeri, sunt eschiși din academie. — Dat în Oradea-mare la 12 Martie 1902.

AMVONUL.

Cuvânt panegiric

rostit de parochul Grigoriu Nicoră din Ibănesci la părăstasul celebrat pentru archiereii Andrei baron de Șaguna, Miron Romanul și Mecenatele Emanuel Gozsdu, cu ocaziunea ținerii sinodului protopresbiteral ordinar la 10/23 Februarie, 1902 în comuna Murș-Cuieșd.

„Mort a fost și a înviat, perdut, și s'a aflat”, (Luca 15, 11.)

Mă folosesc și eu de cuvintele vecinice rostite în s. evanghelie de astăzi, pentru a denota prin ele, că poporul român ortodox din această patrie, dimpreună cu biserică sa „mort a fost și a înviat, perdut, și s'a aflat”. Sub mōrtea, ce pe scurt o voiu descrie, nu înțeleg decăderea morală în păcat, depărtarea de la tatăl ceresc, cum a făcut fiul perdut pomenit în s. evanghelie, ci înțeleg mōrtea libertății poporului român pe toate terenele, și mai ales sclăvia-i religioasă.

Istoria, oglinda trecutului, ne învederează faptul, că poporul român, ca cel mai

vechiu locuitoriu în această țară dintră cetățenii de astăzi, a avut el cel dintăiu simbul creștinismului, respective deodată cu așezarea sa aci a adus în ființa sa și legea creștină, care a înflorit și s'a răspândit neîmpedecată, de pe timpul împăratului Constantin cel mare. — Cât de tare a fost credința lui pe acele timpuri, azi ne pune în uimire. Venit'au limbile păgâne din răsărit, ca valurile furiōse ale mării, turbați ca vântul, fără astempăr ca riurile, sēlbatici ca fiările venit'au Hunii cei răpitori, Goții, Gepiții Longobarzii, Avarii și câți alții, și poporul băstinaș se feria din calea lor, dar' nu fugia. În urmă toți s'au stins ca fumul, au perit fără urmă, rămânēdu-le numai numele cel barbar. Și ce putere titanică i-a învins, ce armă fermecată i-a repus? Credința, legea creștină a neamului român! A-esta credință romānul a ascuns'o în inima sa, a dus'o în munți și peșteri, și după-ce trecea focul cel dintăi al mănii pustiitoare, avane, eșia earăși la țară, la ogorul părăsit, și aci nu numai încerca, ci faprice atrăgea la legea sa pe păgânii ce i-se făcuseră stăpāni pe țară, îi îmblānșia, îi creștina.

Dar' românul din împilat ce e, se face apostol peste împilatorul seu și are astfel de episcopi, ca Nichita Romanul, pe care mai cu sēmă Hunii îl numiau „Dzēul Romānilor”.

Credința și limba sunt cele două comori, ce Romānul le ține sfinte, pentru-că de la Dzeu îi sunt date, le-a apērat, cum scrie Bonfiniu, cu viața sa de la prima pășire a lui pe aceste locuri, fără a le perde, fără a le părăsi până în ziua de astăzi. Ba ca mai bine să le pōtă conserva nepătate, le-a contopit pe amēdouē într'una sub numirea comună de „legea romānescă” adestă credința creștină ortodoxă și limba romānă, căci până eri alaltăieri dacă întrebai pe țeranul român de ce credință e: „de legea romānescă” își răspundea, ear' sanctuarul, în care le păstrează intacte e biserica strămoșască; ear' când aceasta e prigonită de inimizii, în altarul inimii sale, în care trăiesce până la ultimul resufare.

Dar' cu cât acesta lege e mai tare, cu atât pare că și sōrtea invidioasă vrea să i-o încerce mai aspru!

Nu s'a ajuns destul cu suferințele îndurate de la limbile păgâne, vine un timp când și vecinii creștini ai poporului român încercō sē-l abatā de la legea sādītă în sufletul seu de înșii s. apostoli și următorii lor. În urma atātor lupte udate cu lacrimi și sbicite cu dorul ferbinte cătră o viață mai blāndă, nu e mirare, că străinii îl cred atât de slăbit, în cât sē-l pōtă preface în aluat pe sēma lor. Fiind-că biserica a fost pavēza celor mai sfinte comori ale lui, de biserică încercō străinii sē-l despoie. Ni-se cutremurā sufletul când ne amintim de gōnele, ba espedițiile cruciate chiar, întreprinse în contra poporului nostru. A înfruntat nimicirile Tatarilor și a stat zid puternic contra semilunei turcesci, și acum i-se ridică împrejur alte popōre cu tendința de a-i răpi credința și a i-o înlocui cu a lor. (Va urma.)

Cărți și reviste.

Au eșit de sub tipariu în ediții nouē emendate și augmentate, și se afă de vēndare în Librăria archidieceșană următoarele cărți de șolă:

1. *Istoria biblică* cu ilustrațiuni și cu o chartă a Palestinei, pentru șolile medii inferiōre și șolile civile, de Dr. Ilarion Pușcariu, Archimandrit. Prețul broșat 1 cor.

2. *Manual de istoria bisericească* pentru șolile medii și comerciale, în două părți, a) *Istoria bisericească generală* și b) *Istoria bisericeii ortodoxe romāne* de Dr. Ilarion Pușcariu, Archimandrit. Prețul broșat 2 corone.

„Vechile episcopii romānesci, a Vadului, Geōgiului, Silvașului și Bēlgradului”, — de Dr. Augustin Bunea, canonic metropolitan, Blaj, tipariul seminarului archidieceșan. Prețul: 2 corone 50 fileri (pentru Romānia 3 lei).

Nr. 18/902 Comit. Poroch. [38] 1—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de clădire reviziat de oficiul edil reg.-ung. de stat din Deva și aprobat de Venerabilul Consistoriu archidieceșan sub Nrii 5985 și 11.521/901, Comuna bisericăscă Deva dă în întreprindere repararea bisericii d-n loc pe cale de licitație publică minuendă, ce se va ține în 25 Martie v. (7 Aprilie n.) a. c. la 11 ore a. m. în școala gr.-or. din loc.

Prețul preliminar și totodată al strigărei este 11.608 cor. 30 fil., în care sumă este socotit și materialul de clădit. Din această sumă 3872 cor. 78 fil., cade pe bolta după sistemul Răbitz. Pentru boltă se primesc și oferte separate, pentru-că aceasta se poate efectui numai prin întreprinzători și maeștri specialiști în acest ram.

Licitanții au ași trimite ofertele lor d'impreună cu vadiul de 5% de la suma preliminară la George Gila președintele comitetului parochial în Deva până la ora prefaptă pentru începerea licitațiunii cu atât mai vârtos, cu cât cele sosite mai târziu nu se vor lua în considerare. Tot acolo se poate vedea planul și preliminarul cu condițiunile speciale — în fiecare zi între orele 11 și 2 din zi și între 4 și 6 p. m.

La licitare se admit numai concurenți cu garanță suficientă.

Protocolul de licitare cu contractul, ce se va încheia vor avea valoare numai după înalta aprobare a Venerabilului Consistoriu archidieceșan.

Deva, în 1/14 Martie 1902.
George Gila Athanasie Roșca m. p.
președ. comitet. notar.

Vidi
George Romanul m. p.
protopresbiter.

Nr. 319 [27] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala populară gr. or. din Rusciori se eserie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salariu anual în bani 600 cor., și anume: 500 cor. subvențiune dela stat, 100 cor. dela biserică, cuartir liber în edificiul școlar, constător din 2 odăi, culină, cămară, pivniță, apoi lemne de încălzit.

Cei ce doresc a reflecta la acest post vor avea ași așterne suplicile de concurs instruite conform legilor din vigoare la subseminatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis, având a se prezenta înainte de alegere în vr'o Duminecă seau serbătoare în comună spre ași dovedi dexteritatea în cântările bisericăscă și tipic.

Cu scirea și învoirea comitetului parochial amăsurat rezoluțiunii Venerabilului Consistoriu archidieceșan dto 11 Februarie 1902 Nr. 1763 Șc.

Sibiu 25 Februarie 1902.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Sibiiului.

Ioan Papiu
protopresbiter

Douăsprezece**Cântece de școlă**

pentru două și trei voci egale
de

Timoteu Popovici

prof. de muzică la seminarul „Andreian”.
Caetul I.

se află de vânzare în Editura Librăriei Archidieceșane cu prețul de 50 fil. plus porto 6 fil. eară recom. 45 fil. se mai pot procura și de la Tipografia și Librăria diecesană Caransebeș, Librăria I. Ciurcu, Brașov, Tipografia A. Todoran Szamos-Ujvár, Tipografia și Librăria seminarului gr.-catolic Blaj și la Tipografia și Librăria H. Pardini Cernăuți (Bucovina).

Tipografia și Librăria Archidieceșană.

In *Tipografia archidieceșană*
a apărut:

ACAFTISTUL

Preasânței

Născătoare de Dumnezeu

și

alte rugăciuni

armate de Sinaxarin pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl. —.85
jumătate pânză . . . „ 1.05
în piele roșie . . . „ 1.25
Ediția fină în piele neagră . . . 2.—
piele chagrin „ 2.60
în mătase . . . „ 3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiiu.

La Librăria Tipografiei archidieceșane în Sibiiu se află de vânzare:

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea

în partidă simplă

de

I. C. Panțu

profesor la școala superioară de comerț.

Prețul 2 corone.

Povești

pentru anul prim școlar.

Lecțiuni după treptele formale

de

Dr. Petru Șpan.

Se poate procura cu prețul de 1 corónă de la

Librăria Tipografiei archidieceșane.

In *Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiiu*, au apărut și se află de vânzare:

Geografia

pentru școle civile și superioare de fete

(originalul aprobat sub Nr. 1240/1898)

și

Istoria universală

pentru școle civile și superioare de fete

(originalul aprobat sub Nr. 64561/1896)

după

Alexandru Márki.

In românește de

I. Popovici.

Prețul Geografiei leg. . . . fl. 1.30
„ Istoriei universale leg. . . „ 1.—

La Librăria archidieceșană se află spre vânzare următoarele icône:

Ingroparea Domnului (Aer)

Mărimea 56/68 cm.: simple 21 cor., fine 27.40 cor., tórte fine 39.20 cor.

Mărimea 63/79 cm.: simple 27.40 cor., fine 39.20 cor., tórte fine 48.40 cor.

Mărimea 74/100 cm.: simple 39.20 cor., fine 48.40 cor., tórte fine 70 cor.

Mărimea 82/120 cm.: simple 48.40 cor., fine 70 cor., tórte fine 98 cor.

Mărimea 110/140 cm.: simple 67.20 cor., fine 89.60 cor., tórte fine 117.60 cor.

La Librăria Tipografiei

Archidieceșane se află de vânzare:

Novele de Enric Sienkiewicz, trad.

de I. C. Panțu C.—80

Din romanul unei vieți, de Stefan

Braborescu „ 1.—

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Metropolia

Românilor ortodocși din Ungaria și Transilvania

Studiu istoric

despre reînființarea Metropoliei, dimpreună cu o colecțiune de acte.

Din însărcinarea Consistoriului metropolitan

de

Dr. H. Pușcariu

archimandrit, vicariu arhiepiscopesc, vice-președinte al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Prețul: broș. 6 cor., leg. 7.70, 8.20 și 9.50 cor.

Se poate procura dela

Librăria tipografiei archidieceșane
Sibiiu.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceșană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiiu** cu prețurile: broșat 7 cor., legat în pânză neagră 9.50 cor., ediție de lux broșat 8 cor., legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceșană:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmósele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu 1.60 cor., legat în piele cu copcii galbene 3.20 cor. plus porto postal 30 bani.
Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidieceșane.

Avis.

Spre a întâmpina marea concurență, am redus de nou prețurile

Lemnelor noastre din Sebeșul-inferior

cari negreșit sunt azi cele mai bune și mai spornice astfel că de azi înainte le vindem: Stânginul metric cu fl. 10.50 sau cor. 21.— fără dus, și

„ 11.— „ 22.— cu dus cu tot.

Cu vagonul încă cu 4 cor. mai eștin.

Oferte primesc: domni comercianți Josef Schuster și Anton Grell, Strada Cisnădiei, Heinrich Kröger, Piața mare, Librăria Tipografiei archidieceșane și celelalte firme deja anunțate.

Sibiiu, 28 Ianuarie st. n. 1902.

[11] 4—5

Doican & Micu Const.

intreprenori în Sebeșul-inferior.